

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över En uppväxt fri från våld – en nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn (SOU 2022:70)

(Er beteckning: S2023/00244)

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Gotlands län välkomnar de förslag som presenteras i betänkandet och tillstyrker särskilt förslagen att länsstyrelserna ges en stödande och främjande roll för länet och dess aktörer. Däremot motsätter sig Länsstyrelsen till hur uppdraget är tänkt att formaliseras genom att ingå i den nuvarande förordningen avseende mäns våld mot kvinnor (2021:995). Vidare är bedömningen att länsstyrelsernas uppdrag behöver finansieras med minst en årsarbetskraft (1 miljon) per länsstyrelse.

Länsstyrelsen i Gotlands län önskar framföra synpunkter under följande avsnitt.

14 En nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att en nationell strategi införs.

Länsstyrelsen ser behovet av den ambitionshöjning strategin avser bidra till på nationell, regional och lokal nivå avseende arbetet mot våld mot barn. Särskilt positivt är det fokusskifte som ämnas ske från ett reaktivt till proaktivt förhållningssätt vilket Länsstyrelsen bedömer kan leda till stora vinster inte minst för den enskilda individen men även för samhället i stort. Länsstyrelsen ser positivt på att vikten av gedigen kunskap om barnkonventionen, hos beslutsfattare och yrkesgrupper vars arbete berör barn, lyfts fram som särskilt prioriterat och att barnrättsperspektivet generellt ska genomsyra allt arbete inom den nationella strategin.

På flera ställen i utredningen formuleras det att syftet för strategin är att *”förebygga och bekämpa våld mot barn inklusive hedersrelaterat våld*

Yttrande

Fel! Hittar inte referenskölla.**Fel! Hittar inte referenskölla.**

och förtryck". Då hedersrelaterat våld och förtryck redan ingår i definitionen av våld enligt barnkonventionen ser Länsstyrelsen inte anledningen till att denna våldstyp lyfts ut specifikt. Speciellt då vår tolkning av utredningen är att denna våldstyp inte ska prioriteras i arbetet framför någon annan våldstyp.

4.8 Kommunövergripande kartläggningar, analyser och åtgärdsplaner

Länsstyrelsen välkomnar förslaget om att införa en ny lag om kommuners ansvar för att förebygga och bekämpa våld mot barn. Särskilt positivt är utredningens betoning på att det ska vara ett kommunövergripande arbete. Våld mot barn är något som både berör och kan påverkas av majoriteten av kommuners förvaltningar varav det är just särskilt viktigt att arbetet integreras i alla kommunens verksamheter.

4.9.1 Statsbidrag för kvalitetsutveckling och samverkan

För att nå den ambitionshöjning och målsättning strategin avser är kommuners och regioners verksamheter nyckelaktörer för att lyckas. Därav blir också en tillräcklig finansiering och resursättning viktiga förutsättningar. Länsstyrelsen är tveksamma till om de föreslagna medlen om 100 miljoner kronor per år i tre år är tillräckliga.

En viktig aspekt är även långsiktigheten i arbetet. Ett framgångsrikt arbete mot våld mot barn kommer behöva vara långsiktigt, varför finansiering i fler än tre år kommer vara nödvändigt.

16.4.2 Länsstyrelsen ska stödja det lokala och regionala arbetet

Länsstyrelsen instämmer med utredningen att länsstyrelserna idag har flera förordningsreglerade uppdrag som angränsar och berör arbetet mot våld mot barn. Däremot att som det står i utredningen på sidan 918 *"Den överlappning som finns mellan de andra uppdrag som länsstyrelserna redan har, är så pass stor att länsstyrelserna de facto redan har dessa uppgifter på sitt bord."* instämmer Länsstyrelsen bara delvis med. Våld mot barn skiljer sig på flera sätt från mäns våld mot kvinnor både i vem som är utsatt och utövare, inom vilka arenor våldet kan uppstå och innefattar en mängd fler olika våldstyper. Gällande de andra förordningsreglerade uppdragen är våld mot barn bara en del i de mycket bredare uppdragen.

Yttrande

Fel! Hittar inte referenskölla.**Fel! Hittar inte referenskölla.**

Det kommer finnas insatser inom ramen för arbetet mot våld mot barn som kommer ha bäring och effekt på flera andra sakområden. Men för att uppnå strategins ambitioner kommer länsstyrelsernas arbete mot våld mot barn i många avseenden kräva sina egna samverkansstrukturer och insatser. För att detta arbete ska bli ändamålsenligt och effektivt behövs tillräcklig finansiering. Utredningens förslag är att uppdraget ska finansieras med i genomsnitt en årsarbetskraft per länsstyrelse. Länsstyrelsens bedömning är däremot att det kommer behövas minst en årsarbetskraft (1 miljon) per länsstyrelse, alltså inte bara i genomsnitt en årsarbetskraft.

Vidare bedömer Länsstyrelsen att det kommer finnas behov av en nationell samordningsfunktion inom länsstyrelsernas egen struktur. Detta för att kunna stödja och effektivisera regionsöverskridande insatser samt säkerställa likvärdighet i arbetet oavsett län och länsstyrelse. Även denna funktion behöver finansieras.

17.10 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor.

Länsstyrelsen motsätter sig att arbetet mot våld mot barn ska läggas in i den redan befintliga förordningen om arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Det finns som utredningen beskriver stora överlappningar med andra sakområden där integrering och samordning med bland annat det brottsförebyggande arbetet, mäns våld mot kvinnor och barnrättsuppdraget kommer bli nödvändigt. Däremot kommer arbetet mot våld mot barn, som även tidigare nämnts, i många avseenden kräva sina egna samverkansstrukturer och insatser. Länsstyrelsen ser det som en risk att om uppdraget med våld mot barn läggs in i den existerande förordningen, som utredningen föreslår, att viktiga perspektiv och områden osynliggörs. Detta då begreppet våld mot barn som tidigare nämnt i flera bemärkelser skiljer sig från mäns våld mot kvinnor.

Utredningen motiverar att landets kommuner ska få en särskild lagstiftning då bland annat lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete inte bedöms fullt ut täcka in de behov som arbetet mot våld mot barn kommer kräva utifrån den föreslagna strategins målsättningar. Utifrån samma princip behöver även länsstyrelsernas uppdrag utformas. Ska Länsstyrelsen kunna möta upp och stödja kommunerna och länets övriga aktörer i den omfattning och med den perspektivbredd som behövs är det viktigt att uppdraget får stå på sina egna ben och framhävas som det prioriterade område det faktiskt är. Då Folkhälsomyndigheten även föreslås få det nationella

Yttrande

Fel! Hittar inte referensälla.**Fel! Hittar inte referensälla.**

samordningsansvaret kommer uppdragen återrapporteras till två olika myndigheter och uppdragen kommer därmed även ha två olika politiska utgångsperspektiv. Länsstyrelsen anser därför att det är mer gynnsamt att uppdraget får sin egen förordning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Flanking med handläggare Linnéa Gahm som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.